

एन प्याक्सनको भाषा ज्ञान प्रतियोगितामा अञ्जुली प्रथम

सञ्चार माध्यममा तामाङको सवाल एवं पत्रकारिता तालिम

पोखरापत्र संवाददाता

पोखरा, २ भदौ

नेशनल प्याक्सन कास्कीले आयोजना गरेको अन्तर विद्यालय स्तरीय भाषा ज्ञान प्रतियोगितामा अञ्जुली आवसीय विद्यालय प्रथम भएको छ।

प्रतियोगितामा शान्ती वाटिका वीरिडिङ स्कूल द्वितीय, डायमण्ड मोडेल स्कूल तृतीय र हेम्जा वीरिडिङ स्कूल सान्त्वना भएका छन्। प्रतियोगितामा विजयी विद्यालयमा नेशनल प्याक्सन कास्कीका अध्यक्ष हेमन्त अधिकारी, द्वितीय उपाध्यक्ष केशवशरण पौडेल, सहसचिव प्रेमराज अधिकारीले ट्रफी मेडल प्रदान गरेका थिए। कार्यक्रममा फाइनल चरणमा प्रवेश गरेका दुई विद्यालय वाल प्रतिभा वीरिडिङ स्कूल र अक्सफोर्ड स्कूललाई प्रोत्साहन पुरस्कार प्रदान गरिएको थियो। प्रतियोगितामा

३६ विद्यालयको सहभागिता रहेको कार्यक्रम संयोजक राजु कायस्थले जानकारी दिए।

विद्यालयका अन्तरनिहित प्रतिभा प्रस्फुटन गर्ने उद्देश्यले एन प्याक्सनले विविध कार्यक्रम गर्दै आएको छ। एन प्याक्सन कास्कीका अध्यक्ष अधिकारीले भने, 'यस्ता खालका प्रतियोगिताले विद्यार्थीलाई थप उर्जा प्रदान गर्ने विश्वास लिएका छौं।'

प्रतियोगिताको सहजिकरणक ड.भूमिराज वस्ताकोटी, लोकचन्द्र खनाल, शिवहरी सुवेदी र जिवन सागर भण्डारीले गरेका थिए।

नेशल प्याक्सन कास्कीका अध्यक्ष हेमन्त अधिकारीको अध्यक्षतामा भएको कार्यक्रममा सचिव मनकाजी गुरुङ र कार्यक्रम सहसंयोजक आत्माबहादुर थापाले बोलेका थिए।

पोखरापत्र संवाददाता

पोखरा, २ भदौ

२९ औं तामाङ प्रसारण दिवसको उपलक्ष्यमा तामाङ पत्रकार संघ कास्कीले शनिबार तामाङ बौद्ध सेवा समिति, संगमटोलमा सञ्चार माध्यममा तामाङको सवाल एवं पत्रकारिता तालिम सम्पन्न गरेको छ।

कार्यक्रमको उद्घाटन गर्दै प्रमुख अतिथि पोखरा महानगरपालिकाका उपप्रमुख मञ्जुदेबि गुरुङले आफ्नो जातियता संरक्षणमा स्वयंको अप्रसरता महत्वपूर्ण रहेको बताउनुभयो। स्वच्छ र निष्पक्ष पत्रकारिता गर्दै तामाङ समुदायको मौलिक संस्कृति, कला र गतिविधिका विषयमा कलम चलाई प्रविधिको माध्यमबाट राज्यका निकायसँग पनि समन्वय र सहकार्य गर्दै समाजको विकासमा योगदान दिनुपर्नेमा उहाँको जोड थियो। उपप्रमुख गुरुङले पत्रकारसँग न्यायिक समिति कार्यक्रम रहेको जानकारी दिँदै आगामी दिनमा महानगर

सहकार्य र सहयोग गर्न तत्पर रहेको बताउनुभयो।

कार्यक्रममा बोल्दै संघका सल्लाहकार एवं नेपाल तामाङ घेदुङका केन्द्रिय उपाध्यक्ष दिपक तामाङले तामाङ जातीको आफ्नै गर्विलो इतिहास रहेको भन्दै सामाजिक, राजनितिक, भाषिक लगायतमा बिस्तारै अघि बढ्नेको र थप उपलब्धी, अधिकारका लागि हरेक क्षेत्रबाट माथि उकास्न जरुरी रहेको बताउनुभयो। त्यस्तै संघका सल्लाहकार एवं नेपाल तामाङ घेदुङ कास्की समन्वय समितिका सचिव मिनमाया

तामाङले तामाङ समुदायमा अलिखित इतिहासहरू धेरै रहेको भन्दै त्यसलाई शुक्ष्म परिक्षण गरी लिखित रूपमा दस्तावेज बनाउनु अहिलेको आवश्यकता रहेको बताउनुभयो। नेपाल आदिवासी जनजाती पत्रकार महासंघ (फोनिज)कास्कीका अध्यक्ष दिलप्रसाद गुरुङले तामाङ जातीको भाषा, संस्कृति, परम्परालाई नवगठित तामाङ पत्रकार संघले उजागर गर्नेमा आफु विश्वस्त रहेको भनाई राख्नुभयो। तामाङ पत्रकार संघ कास्कीका अध्यक्ष पवित्रा

तामाङले कास्की जिल्लामा विशेष गरेर तामाङ समुदायको कला, संस्कृति, भाषाको जर्गेना गर्नको निमित्त संगठनको आवश्यकतालाई मध्यनजर गर्दै तामाङ पत्रकार संघको स्थापना भएको जानकारी दिनुभयो।

नवगठित तामाङ पत्रकार संघ कास्कीका पदाधिकारी एवं सदस्य साथै विद्यार्थीहरूलाई लक्षित पत्रकारिता तालिमको प्रशिक्षण रेडियो अन्नपूर्णका स्टेशन म्यानेजर सञ्जय कुमार मल्लले गर्नुभएको थियो। पत्रकारिता क्षेत्रमा लाग्दा पालना गर्नुपर्ने आचारसंहिता, पत्रकारिताको मूल्य र मान्यता लगायत विषयहरू उहाँले प्रशिक्षण दिनुभएको थियो।

तामाङ सम्बद्ध विभिन्न संघसंस्थाहरूका प्रतिनिधिहरू सहित करिब ७० जनाको उपस्थिति रहेको सो कार्यक्रमको संचालन संघका उपाध्यक्ष सन्तोष तामाङले गर्नुभएको थियो भने स्वागत मन्तव्य सदस्य सुजन तामाङले राख्नुभएको थियो।

कमलपोखरी टोलको अध्यक्षमा पुनः इन्द्रवहादुर र आमा समुहमा पूर्ण कुमारी

पोखरापत्र संवाददाता

पोखरा, २ भदौ

पोखरा महानगरपालिका वडा नं १३ स्थित कमलपोखरी मार्ग टोल विकास संस्थाको १८औं साधारण सभा एवं छैठौं अधिवेशनले सु.इन्द्रवहादुर गुरुङलाई पुनः अध्यक्षमा चयन गरेको छ।

शनिवार भएको अधिवेशनले संस्थाका उपाध्यक्षमा सु.प्रेमबहादुर गुरुङ, सचिवमा खडक बहादुर गुरुङ, कोषाध्यक्षमा आस कुमारी गुरुङ, सह सचिवमा उमा गुरुङ र सह कोषाध्यक्षमा दुर्गा गुरुङ चयन गरेको हो। त्यसैगरी सदस्यहरूमा क्रमश मिथु गुरुङ, सुकमायाँ वि.क, सुनिल गुरुङ, धनराज गुरुङ र दुर्गा बहादुर तामाङ रहेका छन्।

सोही दिन कमलपोखरी मार्ग टोल विकास संस्थाको आमा समुहको अध्यक्षमा पूर्णकुमारी गुरुङलाई पुनः अध्यक्षमा चयन गरेको छ। आमा समुहको उपाध्यक्षमा राम कुमारी तामाङ, सचिवमा खुसी माया गुरुङ र कोषाध्यक्षमा कमल सुब्बा गुरुङ चयन भएका छन्। सदस्यहरूमा क्रमश निशा गुरुङ, मन कुमारी गुरुङ, देवी सुनार, तिर्थ कुमारी

गुरुङ, सम्भ्रना गुरुङ, पूर्ण काशी गुरुङ, पुष्पा गुरुङ रहेका छन्। वडा नं १३ का वडा अध्यक्ष किरण वरालले विकास कार्यक्रमको लागि सदैव हजुरहरूको साथमा रहने बताए। कार्यक्रममा टोल विकास संस्थाका विभिन्न ७० बर्ष पुगेका जेष्ठ नागरिक, उच्च शिक्षा हाँसिल गरेका सदस्यहरूका छोराछोरी र टोल विकासमा सहयोग गर्ने समाजसेवीहरूलाई सम्मान गरिएको थियो। कमलपोखरी मार्ग टोल विकास संस्थाका अध्यक्ष सु.इन्द्रवहादुर गुरुङको अध्यक्षतामा भएको कार्यक्रममा संस्थाका संस्थापक अध्यक्ष सु. रण बहादुर गुरुङ, सदस्य सु.प्रेमबहादुर गुरुङ, नवदुर्गा टोल विकास संस्थाका अध्यक्ष

डम्बरवहादुर गुरुङ, बाँझपाटन तमु समाजका अध्यक्ष नासु.कृष्ण बहादुर गुरुङ, कमल टोल विकास संस्थाका अध्यक्ष शिव गौतम, कोन सामुदायिक बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.का अध्यक्ष तिर्थ बहादुर बस्नेत लगायत बोलेको कार्यक्रममा संस्थाको आमा समुहको अध्यक्ष पूर्ण कुमारी गुरुङले स्वागत र संस्थाका सचिव खडक बहादुर गुरुङले संचालन गरेका थिए। कार्यक्रममा सचिव खडक बहादुर गुरुङको वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन र कोषाध्यक्ष आश कुमारी गुरुङको आर्थिक प्रतिवेदन कार्यक्रममा पारित भएको छ। कार्यक्रममा संस्थाका सदस्यहरूले प्रस्तुत गरेको नाचगानले उपस्थित सबैलाई मन्त्रमुग्ध पारेको थियो।

सुन तस्करिमा ...

पक्राउ गरी प्रहरीको केन्द्रीय अनुसन्धान ब्यूरो (सिआइबीले) अनुसन्धान गरिरहेको

छ। गत साउन ३ गते ठीक एक महिनाअघि राजस्व अनुसन्धान विभागले त्रिभुवन अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलको भन्सार पास भएर लैजान लागिएको सुनसहितको एक सय ५५ किलो रहेको ब्रेक

सु बरामद गरेको थियो। दुई हप्ताको अनुसन्धानपछि थप अनुसन्धानका लागि विभागले प्रहरीको सिआइबीलाई हस्तान्तरण गरेको थियो।

संसद् अवरोध सविधानसम्मत र नियमसंगत छैन : नेम्वाङ

रासस

काठमाडौं, २ भदौ

सविधानसभाका अध्यक्ष सुवास नेम्वाङले संसद् अवरोध सविधानसम्मत र नियमसङ्गत नभएको बताउनुभएको छ। सञ्घीय संसद्द्वारा शनिबार यहाँ आयोजित 'संसद् र सञ्चार सम्बन्ध' विषय अन्तर्क्रियामा उहाँले मुलुकको संसदीय अभ्यासमा देखिने नभएको उल्लेख गर्नुभयो।

नेकपा (एमाले) संसदीय दलका उपनेता नेम्वाङले भन्नुभयो, "संसद् अवरोध नियमसङ्गत छैन, नियमले अवरोध गर्न मिल्दैन, सविधानले पनि अनुमति दिएको छैन, राजनीतिकरूपमा गरिने हुनाले यसको पुनःपुष्टि गर्ने सम्बन्धित दलको जिम्मेवारी हो।" मुलुकमा पछिल्ला समय विमानस्थल बाहिर बरामद गरिएको सुन प्रकरणमा उच्चस्तरीय छानविन समिति गठन गर्ने किन गर्ने भन्ने विषयमा सत्तापक्ष र प्रतिपक्षबीच मतैक्यता हुन नसकेपछि सञ्घीय संसद्का दुवै सदन अवरुद्ध हुँदै आएका छन्। पूर्वप्रधानन्यायाधीश कल्याण श्रेष्ठले सदनमा पछिल्लो समय भइरहेको अवरोधप्रति आफ्नो सकारात्मक भाव नरहेको टिप्पणी गर्नुभयो। उहाँले भन्नुभयो, "सदन अवरुद्ध मलाई मन परेको छैन,

अवरोध नगर्ने, संवाद गर्ने, संवादको विकल्प संवाद मात्रै हो। अहिले भइरहेको अभ्यासले संसदीय पद्धतिको विकासमा सहयोग गर्दैन कि भन्ने लाग्छ।"

संसद्को हालसम्मको काम कारबाहीको मूल्याङ्कन गर्दै थप प्रभावकारी तुल्याउन नागरिक समाजसहित व्यक्तिको उच्चस्तरीय स्वतन्त्र संयन्त्र बनाउनुपर्ने आवश्यकतामा पूर्वप्रधानन्यायाधीश श्रेष्ठले जोड दिनुभयो। संसदले दिने सूचना पूर्ण, चुस्त र आधिकारित हुनुपर्ने आवश्यकता औल्याउँदै उहाँले लोकतन्त्रको ज्यानका रूपमा रहेको संसद् र प्रजातन्त्रका पक्षमा सञ्चार जगत्लाई सधैंभर खबरदारी गर्न सुझाव दिनुभयो।

उपसभामुख इन्दिरा रानाले पत्रकारिता संसद् र आमनेपाली जनताको ऐनाका रूपमा रहेको धारणा व्यक्त गर्नुभयो। उहाँले भन्नुभयो, "मुलुकको सञ्चार जगत्ले राष्ट्र र जनताको हितका पक्षमा सधैं चनाखो भएर कलम चलाउन आवश्यक छ।" काठमाडौं उपत्यकाबाट प्रकाशन एवं प्रसारण हुने राष्ट्रिय सञ्चारमाध्यममा रही सञ्घीय संसदलाई मुख्य बिट बनाएर समाचार सङ्कलन गर्दै आएका करिब ५० पत्रकार दुईदिने उक्त अन्तर्क्रियामा सहभागी हुनुहुन्थ्यो।

आत्महत्या रोकथामका लागि पत्रकार आचारसंहिता

पोखरापत्र संवाददाता

पोखरा, २ भदौ

आत्महत्या रोकथामका लागि पत्रकार आचारसंहिता तयार भएको छ।

कोसिस, राष्ट्रिय मानसिक स्वास्थ्य स्वावलम्बन सङ्गठनले 'आत्महत्या रोकथामका लागि पत्रकार आचारसंहिता-२०८०' तयार गरी शुक्रबार नेपाल पत्रकार महासङ्घ कास्की शाखालाई हस्तान्तरण गरेको हो। आचारसंहिता कोसिसका परियोजना संयोजक सुदीप घिमिरेले महासङ्घ कास्कीका अध्यक्ष विमला भण्डारीलाई हस्तान्तरण गर्नुभयो।

सरो कारवालाबीच विभिन्न चरणमा छलफलपछि आचारसंहिता तयार गरिएको कोसिसका परियोजना संयोजक घिमिरेले बताउनुभयो। आचारसंहिता तयार गर्न कोसिससँग वरिष्ठ अधिवक्ता सुरेन्द्र थापामगरले कानुनी सहजीकरण गर्नुभएको थियो। सन् २०२१ मा कास्कीमा आत्महत्या दर बढी देखिएपछि कोसिसले कास्कीलाई कार्यक्षेत्र बनाएर काम गरेको घिमिरेले बताउनुभयो। सञ्चार

माध्यममा प्रकाशन/प्रसारण हुने समाचार कारण आत्महत्या गर्नेलाई प्रशय पाएको भेटिएपछि पत्रकार आचारसंहिता आवश्यक ठानी यसको निर्माण प्रक्रिया सुरु गरिएको उहाँले जानकारी दिनुभयो। आत्महत्याका समाचार सनसनीपूर्ण नबनाउने, सूचनालाई प्रमुख स्थान नदिने र बारम्बार नहोल्याउने, सूचनाको विस्तृत विवरण नदिने वा नखुलाउने, फोटो, भिडियोको प्रकाशन र प्रसारणमा ध्यान दिने, विशेष व्यक्तिका सेलीब्रेटीको आत्महत्या रिपोर्टिङमा विशेष ध्यानदिने, गोपनीयता हकको सम्मान र विश्वसनीय जानकारी एवं स्रोत नखुलाउने जस्ता विषय आचारसंहितामा समेटिएको बताउँदै उहाँले यसको कार्यान्वयनले आत्महत्यादर घटाउन सहयोग पुग्ने विश्वास व्यक्त गर्नुभयो। नेपाल पत्रकार महासङ्घ कास्की अध्यक्ष भण्डारीले आचारसंहिता पुनः एकपटक पढेपछि कार्यान्वयनमा लैजाने बताउँदै कास्कीसँगै केन्द्रलाई पनि पालनाका लागि आग्रह गर्ने बताउनुभयो।

कपालको उपचार

कपाल भर्न तुरुन्त रोक्ने तथा उमार्ने

के तपाईं कपाल भर्रेर चिन्तित हुनुहुन्छ ?

- कपाल कोर्दा, नुहाउदाँ समेत सय भन्दा बढी नियमित भरिहेको छ,
- चिसो समयमा कपालका समस्याहरू बढ्न सक्छन्
- कपालको वीच वीचमा टाटुपरेर भर्रेको छ, कपाल चिलाउने, चाँया पर्ने, चिसोको समयमा चाँया पर्ने, कपाल भर्ने तथा टाउकोमा घाउ खटिरा आउने जस्ता समस्या छन्।
- कपाल भर्रेको कारणले भुसिलो, पातलो, छोटो भएको छ, कपाल समय अगाबै फुल्ने, टाउकोको अगाडिको भाग भर्ने, दाढी भर्ने, अनावश्यक रौं पलाउने भएको छ। यदि यस्ता समस्या तथा कपालका कुनैपनि समस्या भएका छन् भने एक पटक सम्पर्क राखी स्वास्थ्य लाभ लिनुहोला।

सम्पर्क: पञ्चम आयुर्वेद क्लिनिक प्रा. लि.
पोखरा-१०, इन्द्रमार्ग, पोखरा रंगशाला नजिकै
फोन नं. ०६१-८३२२८२, ८८६६८८०६

प्यारालाइसिसका बिरामीको उपचार

विगत १८ वर्षदेखि सञ्चालित यस हस्पिटलमा विशेष छुटका साथ नयाँ तथा पुराना प्यारालाइसिसका बिरामीहरूको सफल उपचार भैरहेको जानकारी गराउँदछौं।

प्रेसरले हानेर प्यारालाइसिस भएका बिरामीहरूको मात्र उपचार भइरहेको छ।

लक्षणहरू:

- » शरिरको एक हर तल्ले।
- » मुख बाङ्गो भएको।
- » खाना खान, बोल, पिसाव गर्न गाह्रो भएको।
- » हिंड्न नसक्ने, सुटा हात लुला भएको।

सम्पर्क:
स्पाक टि एण्ड डि हस्पिटल प्रा.लि.
पोखरा-८ न्युरोड, सभामुह्योक
फोन नं. ०६१-५७१८०८, ६८५६०२६७५०, ६८६६१५३८०

के तपाईंमा यौनसम्बन्धी समस्या छ

● **पुरुषमा देखिने:**
शिग्रपतन, यौन सन्तुष्टी नहुने, यौन चाहना नहुने, लिङ्ग उत्तेजना नहुने, लिङ्ग चिलाउने, सरुवा यौन रोग, स्वप्नदोष, लिङ्गको आकार सानो हुने आदि।

● **महिलाहरूमा देखिने:**
स्तन सानो गिलो हुने, सेतो पानी बग्ने, योनी चिलाउने, तल्लो पेट दुल्ने, ढाढ दुल्ने, महिनावारीमा गडबडी, यौन सन्तुष्टिमा कमी हुने आदि।

● **सुन्दरता:** अनुहारका सबै किसिमका दाग, ढण्डीफोर कालोपोतो, अनावश्यक केटी वा फोकाहरू, दुबो, सेता दुबो, साथै अन्य चर्मरोगहरू।

● **मलद्वार सम्बन्धी रोग:** शरसुत्रद्वार पायल्स, फिस्टुला, फिसरको सफल उपचारका साथै मलद्वारमा मासु पलाएको, दिसा बस्त्र गाह्रो हुने, मलद्वार दुल्ने, पोल्ने, दिसासँग रगत बग्ने आदि समस्याहरूको सफल उपचार गरिन्छ।

मछिला वा पुरुषमा हुने (ब्याक्टेरिया) निःशक्तापनको सफल उपचार

जाँचो समय: प्रत्येक दिन बिहान ९:०० बजेदेखि बेलुकी ५:०० बजेसम्म

सम्पर्क स्थान :
माता मनकामना आयुर्वेद क्लिनिक प्रा.लि.
नयाँबजार पोखरा (न्यू विवेक आयल स्टोर्सको घरमा)
फोन ०६१-५८९९४८, ९८४४३१९०४, ९८०६२७५७६२

नोट : नयाँ तथा पुराना बिरामीहरूले यथार्थीय सम्पर्क गर्नुहोला।

सम्पादकीय

सांसद खरिदबिक्री रोक

कोशी प्रदेशमा कांग्रेस नेतृत्वको गठबन्धन सरकार बनाउन सबै हतकण्ठा प्रयोग भएको छ। सभामुख बाबुराम गौतमले हस्ताक्षर गरेर मुख्यमन्त्री उद्भव थापालाई समर्थन गरेर सभामुखको तटस्थ भूमिका समाप्त पारे। जसलाई सर्वोच्च अदालतले बदर गरिदियो। फेरि सरकार बनाउन सभामुखले राजिनामा गरेर सरकारमा मन्त्री बने। सभामुख पदलाई फालाफाल बनाइएको छ। मुख्यमन्त्री जसोतसो बनेका काङ्ग्रेसका उद्भव थापा विश्वासको मत पाउन जेष्ठ सदस्यलाई राज्यमन्त्री बनाएका छन। सबै हतकण्ठा प्रयोग गरेपनि विश्वासको मतमा ढुक्क हुन नसकेपछि सांसद खरिदबिक्री गर्ने तहमा पुग्न थालेको सार्वजनिक भएको छ। कोशी प्रदेश सभामा निर्णायक शक्ति बनेको राप्रपाका अध्यक्ष राजेन्द्र लिङ्देनले गठबन्धन सरकारले विश्वासको मत लिनुअघि सांसद खरिदको प्रयास भएको खुलासा गरेका छन्।

लिङ्देनले आफ्नो आधिकारिक फेसबुक पेज र ट्वीटरमार्फत प्रदेश सभा सदस्यलाई मन्त्री र १० करोड रुपैयाँको प्रस्ताव गरेको दावी गरेका छन्। अध्यक्ष लिङ्देनले कुन पार्टीका सांसदलाई भनेर उल्लेख नगरे पनि राप्रपाका सांसदलाई मन्त्री बनाइदिने वा १० करोड रुपैयाँ दिने प्रस्ताव आएको अडकल काटिएको छ। त्रिशंकु संसद रहेको बेला पद टिकाउन सत्तामा आएको खरिदबिक्री गर्ने गर्दछन। पहिले पनि शेर बहादुर देउवा प्रधानमन्त्री हुँदा सांसद खरिदबिक्री हुने गरेका थिए।

राप्रपाले मुख्यमन्त्री उद्भव थापालाई विश्वासको मत नदिने भएपछि सांसद खरिद गर्न खोजिएकाले सांकेतिक रुपमा उनले यो खुलासा गरेका हुन। मुख्यमन्त्री थापाले भदौ ४ गते विश्वासको मत लिने कार्यक्रम छ। गठबन्धनसँग ४७ सीटको बहुमत भए पनि उपसभामुख एमालेको भएकोले उनी अनुपस्थित भएमा वा राजीनामा दिएमा र अन्य पार्टीका जेष्ठ सदस्य पनि अनुपस्थित भएमा सभाको अध्यक्षता सत्तापक्षका सांसदले गर्नासाथ बहुमत पाउने छैनन्।

राप्रपाले कोशीमा मात्र सत्ता साभेदारी नगर्ने भन्दै विश्वासको मत नदिने बताइसकेको छ। मुख्यमन्त्री थापाले विश्वासको मत लिन शुरुबार प्रदेश सभा सचिवालयमा विश्वासको मतको प्रस्ताव सम्बन्धी सूचना पेश गरेका छन्। विश्वासको मत लिनुभन्दा दुई दिनअघि सूचना दिनुपर्ने व्यवस्था छ। प्रदेश सभा सचिवालयमा दिएको सूचनामा थापाले भनेका छन्, 'कोशी प्रदेश सभाबाट विश्वासको मत लिन चाहेकोले मिति २०८०/०५/०३ गतेको कार्यसूचीमा समावेश गर्ने गरी प्रदेश सभा नियमावली २०७४ (पहिलो संशोधन सहित) को नियम १२८ को उपनियम १ र २ बमोजिम विश्वासको मत प्राप्त गर्ने प्रस्ताव सम्बन्धी सूचना दिएको छु।'

उपसभामुख सिर्जना दनुवारले भदौ ४ गते विश्वासको मतका लागि समय तोकेकी छन्। यसका लागि भदौ ४ गते दिउँसो १ बजे प्रदेश सभाको बैठक बोलाइएको प्रदेश सभा सचिवालयले जनाएको छ। सविधानको धारा १६८ को उपधारा २ बमोजिम साउन १६ गते थापा मुख्यमन्त्री नियुक्त भएका थिए। यस धारामा दुई वा दुईभन्दा बढी दलको समर्थनमा मुख्यमन्त्री नियुक्त हुने व्यवस्था छ। दुई वा दुईभन्दा बढी दलको समर्थनमा नियुक्त मुख्यमन्त्रीले ३० दिनभित्र प्रदेश सभाबाट विश्वासको मत लिनुपर्ने उपधारा ४ मा व्यवस्था गरिएको छ। त्यही व्यवस्था अनुसार थापाले विश्वासको मत लिन लागेका हुन्। ९३ सदस्यीय प्रदेश सभामा सत्तारूढ गठबन्धनका ४७ सांसद छन्। त्यस्तै, विपक्षमा रहेका नेकपा (एमाले)का ४० र राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टीका ६ सांसद छन्। विश्वासको मतका लागि ४७ सांसदको समर्थन आवश्यक पर्छ। मन्त्री र रकम दिएर विश्वासको मत लिन खोज्नु राजनीतिमा विकृति भित्र्याउनु हो।

तपाईंको आज

मेष : व्यापारमा लाभ तुला : सहयोग मिल्नेछ
वृष : अप्रत्यासित लाभ वृश्चिक : सत्कार मिल्नेछ
मिथुन : शत्रुको भय धनु : सम्मान मिल्नेछ
कर्कट : भ्रमेला बड्ने मकर : आर्थिक समस्या
सिंह : कार्यमा सफलता कुम्भ : मानसिक तनाव
कन्या : मन चञ्चल मीन : शारीरिक भ्रमेला

हरिसिद्धि भविष्यवाणी केन्द्र

पोखरा-१९, जोगिमणीमार्ग, मोबाइल: ९८५६०२०५८६

चिना, टिप, हस्तरखा, आखत, माटो हेर्नका लागि सम्मन्वयार्थ।

कालीगण्डकीमा एक दिन केराका परिकार अनिवार्य

पोखरापत्र संवाददाता

स्याङ्जा, २ भदौ

स्याङ्जाको कालीगण्डकी गाउँपालिकाले हप्ताको एक दिन केराको फलबाट बनेका परिकार अनिवार्य गरेको छ। गाउँपालिकाले प्रत्येक हप्ताको बुधवार गाउँपालिकाको कार्यालय, कालीगण्डकी अस्पताल, वडा कार्यालय र विद्यालयमा रहेका चमेना गृहमा केराबाट बनेका परिकार प्रयोगलाई अनिवार्य गरेको गाउँपालिकाका अध्यक्षखिम बहादुर थापाले जानकारी दिनुभयो।

गाउँपालिकाले दिएको तालिम लिएपछि यहाँका किसानले केराको खेरा जाने कच्चा पदार्थबाट हस्तकलाका सामग्री बनाउँदै आएका छन्। उहाँले उत्पादित केराको खपत पालिकाभित्रै गर्ने, उपभोक्ताका रुपमा पालिकाभित्रै नागरिकलाई प्राथमिकता दिने उद्देश्यसहित पालिकाले यस्तो निर्णय गरेको जानकारी दिनुभयो। "गाउँपालिकाको निर्णय सबैका लागि स्वरोजगारको माध्यम बन्ने छ", उहाँले भन्नुभयो। गत साउन ३२ गतेको पालिकाको निर्णय अनुसार केरा खेतीको प्रोत्साहन र कृषकको बजारको सहज पहुँचका लागि यो निर्णय गरिएको उहाँको भनाइ छ। थापाले केरा खेती गर्ने कृषकलाई यो निर्णयले उत्प्रेरणा र सहायककरण गर्ने बताउनुभयो। गाउँपालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत देवेन्द्र पाण्डेले भदौको पहिलो बुधवारदेखि यो कार्यक्रम तोकिएका स्थानमा लागू गरिने जानकारी दिनुभयो। उहाँले सम्बन्धित कार्यालयलाई हरेक बुधवार

केराका परिकार खुवाउनुपर्ने परिपत्र बठाइएको बताउनुभयो। पाण्डेले पहिलो चरणमा केराको सेल रोटी, पकौडा, आचार, चुकौनी, ससेजलगायतका परिकार बन्ने बताउनुभयो। "आउने बुधवारदेखि गाउँपालिका र कालीगण्डकी अस्पतालको चमेना गृहबाट सुरुआत गर्नेछौं, क्रमशः वडा कार्यालयमा, विद्यालयमा र विद्यालयमा संचालित दिवाखाजा कार्यक्रममा समेत यसलाई समेट्ने छौं", उहाँले भन्नुभयो, "हामीले पालिकाभित्रका सम्पूर्ण होटल, खाजाघर, घरवासलगायतका भान्सेलाई यससम्बन्धी तालिम दिने योजना बनाएका छौं, त्यस पश्चात अझ धेरै केराका परिकार बन्ने छन्।" गाउँपालिकाले केराजन्य कच्चा पदार्थबाट जुस र हस्तकलाका सामग्री बनाएर रोजगार दिने योजना अगाडि बढाएको छ। यसअघि 'एक घर एक रोजगार' सिर्जना गर्ने उद्देश्यसहित पालिकाभित्रका नागरिकलाई हस्तकलाका सामग्री बनाउन तालिम दिइएको थियो।

प्रशासकीय अधिकृत पाण्डेका अनुसार पालिकाले बृहतरुपमा केराखेती गरेर फल उत्पादन गर्ने, फलको विभिन्न खानाका परिकार बनाउने, थामको जुस, गलैचा, मुडा, चप्पल, चकटी, धागो, खादा पातको टपरी बनाउने र रोजगार दिने योजना अगाडि बढाएको छ। "गाउँपालिकाबाट तीन विद्यालय र ९० किसानलाई २० हजार केराका किस्वा वितरण गरिएको छ", पाण्डेले भन्नुभयो, "हाल १८ हजार बिरुवा हुँकिरहेका छन्, यो योजनाबाट प्रत्यक्ष र अप्रत्यक्षरूपमा करिब नौ सय जना स्वरोजगार बन्ने पालिकाको विश्वास छ।"

एसिया रग्बीमा नेपालको पुरुष टोली सेमिफाइनल पुग्न असफल

रासस

काठमाडौं, २ भदौ

नेपालको युवा टोली घरेलु मैदानमा जारी एसिया यु-२० रग्बी सेभेन्सको सेमिफाइनलमा पुग्न असफल भएको छ। दशरथ रङ्गाशालामा शनिवारदेखि सुरु भएको एसिया रग्बी सेभेन्समा नेपालको यु-२० पुरुष टोलीले समूहको तीन खेलमा हार व्यहोरेपछि सेमिफाइनलमा पुग्न असफल भएको हो। नेपालको पुरुष टोली समूह 'बी' मा परेको थियो। समूहका तीन खेलमा नेपाल पराजित हुनपुग्यो। पहिलो खेलमा भारतसँग २८-० ले पराजित भएको नेपालले दोस्रो खेलमा पनि मलेसियासँग ४४-० ले स्तब्ध भयो। फाइनलमा पुग्ने लक्ष्य राखेको नेपालको लगातार दोस्रो हारसँगै सेमिफाइनलमा नै पुग्ने आशा सकिएको थियो। समूहको अन्तिम खेलमा पनि नेपाल हङ्कङसँग ३६-० ले हार व्यहोरेको। अब नेपालले पाँचौं स्थानका लागि भोलि

उज्बेकिस्तानसँग खेल्नेछ। भोलि हुने सेमिफाइनलमा चाइनिज ताइपेइले मलेसिया र थाइल्यान्डले हङ्कङसँग प्रतिस्पर्धा गर्ने भएका छन्। यता महिलासँग पनि डबल राउन्ड रोविनका आधारमा भएको प्रतियोगितामा नेपालको यु-२० महिला टोलीले तीन खेलमा नै हार व्यहोरेको छ। नेपाली युवा टोलीले तीन खेलमा नै हारको सामना गरेपछि उपाधि जित्ने सम्भावना भने समाप्त भएको छ। महिलाको लिंगमा प्राप्त अड्कका आधार शीर्ष तीन निर्धारण हुनेछ। पहिलो खेलमा हङ्कङसँग ३४-५ ले पराजित भएको नेपालले दोस्रो खेलमा मलेसियासँग २४-० ले हार व्यहोरेको। लगातार दोस्रो हारसँगै नेपालको उपाधि जित्ने अवसर गुमेको हो। तेस्रो खेलमा भने नेपाल थाइल्यान्डसँग ४५-० को फराकिलो हार सामना गर्न बाध्य भयो। दुईदिने प्रतियोगितामा भोलि नै सेमिफाइनल र फाइनलका खेल हुनेछन्। प्रतियोगिताको युवा तथा खेलकुदमन्त्री डिगबहादुर लिम्बूले उद्घाटन गर्नुभएको थियो। उद्घाटनको अवसरमा एसिया रग्बीका अध्यक्ष कायस अल धलाई, राष्ट्रिय खेलकुद परिषद्का सदस्यसचिव टङ्कलाल धिसिङ, नेपाल ओलम्पिक कमिटीका महासचिव निलेन्द्रराज श्रेष्ठ र नेपाल रग्बी सङ्घका अध्यक्ष दीपक देवकोटा लगायतले उपस्थिति रहेको थियो।

बुटिक बिज्रीमा

सूजनाचोकमा अत्यन्त चालु अवस्थामा रहेको बुटिक पसल विशेष कारणवस तः बिज्रीमा छ।

सम्पर्कः

८८९५९६३०३

दुई कुलोको मुहानको अध्यक्षमा दिलकुमार

पोखरापत्र संवाददाता

पोखरा, २ भदौ

पोखरा महानगरपालिका वडा नं १३ स्थित दुई कुलोको मुहान टोल विकास संस्थाको दोस्रो साधारण सभा एवं पहिलो अधिवेशनले दिल कुमार गुरुङलाई अध्यक्षमा चयन गरेको छ।

शनिवार भएको अधिवेशनले संस्थाका उपाध्यक्षमा राधिका श्रेष्ठ, सचिवमा पूर्ण बहादुर जिस्सी, कोषाध्यक्षमा बिष्णु प्रसाद लामिछानेलाई चयन गरेको छ। संस्थाको सदस्यहरूमा क्रमश राजु पौडेल, डम्बर बहादुर बंशी, प्रकाश सुबेदी, रमा आचार्य, शुभा परियार, कल्पना गुरुङ नगरकोटी, हिमा जिस्सी, सरस्वती गुरुङ र बिष्णु श्रीस मगर रहेका छन्। पोखरा १३ का वडा अध्यक्ष किरण बरालले व्यानरमा हस्ताक्षर गरी कार्यक्रम सुरु गरेका

थिए। कार्यक्रममा टोलका जेष्ठ नागरिक एवं दुई कुर्कलाई सम्मान गरियो। सम्मानित जेष्ठ नागरिकहरूमा मनमाया बास्ताकोटी, मनकला परियार, पुर्ण बहादुर गुरुङ, बिष्णु माया श्रेष्ठ, पुमा कुमारी बंशी, ईन्द्र परियार, अणु प्रसाद लामिछाने, खिम बहादुर गुरुङ, दिल कुमारी गुरुङ र खिमा देवी जिस्सीलाई नगद एक हजार प्रदान गरेर सम्मान गरिएको थियो। त्यसैगरी

कुर्कमा बृज बहादुर चौधरी र तारानाथ पौडेल सम्मानित भएका थिए।

दुई कुलोको मुहान टोल विकास संस्थाको अध्यक्ष दिलकुमार गुरुङको अध्यक्षतामा भएको कार्यक्रममा कैलाश टिकाराम भण्डारी, तीन अमचुरे टोल विकास संस्थाका अध्यक्ष ईन्द्र कुँवर, कञ्चनटोल टोल विकास संस्थाका कार्यवाहक अध्यक्ष रामप्रसाद गुरुङ र पोखरा १३ तथा आसपासका गतिविधि संचालक कुमार के.सी. लगायतले बोलेका थिए। दुई कुलोको मुहान टोल विकास संस्थाका सल्लाहकार बाबुराम वस्ताकोटीले स्वागत गरेको कार्यक्रममा संस्थाका सचिव पूर्ण बहादुर जिस्सीले साहित्यमय लयमा कार्यक्रम संचालन गरेका थिए।

पर्यटन विकासमा बगरफाँटका युवा

पोखरापत्र संवाददाता

म्याग्दी, २ भदौ

म्याग्दीको बेनी नगरपालिका-२ बगरफाँटस्थित 'बगरफाँट रिभर साइड युवा क्लब'का युवाहरू यहाँको पर्यटकीय स्थल कोप्रे भरना र घुमाउने चौतारीको सरसफाइमा शनिवार बिहानैदेखि जेटेका छन्। हातमा गैँची, बेल्ला, कोदालो र गल लिएका युवाहरू पर्यटकीय क्षेत्रको सरसफाइ गर्न र परिचय बोर्ड राख्न भेला भएका थिए।

खेलकुदमार्फत गाउँ तथा जिल्लामा पहिचान बनाउन सफल यहाँका युवाहरू पछिल्लो समय गाउँमा आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकहरू भित्र्याउने अभियानमा लागेका हुन्। पहिलो चरणमा कोप्रे भरना, उडाइको छहरा र घुमाउने चौतारीको सरसफाइ गरी परिचय बोर्ड राख्ने काम आज बिहान सम्पन्न गरिएको क्लबका सचिव सचिन कार्कीले जानकारी दिनुभयो। उहाँका अनुसार प्रशस्तै प्राकृतिक र पर्यटकीय सम्भावनाहरू रहेको बगरफाँट गाउँलाई पर्यटनमार्फत संसारभरि चिनाउने अभियानमा क्लबका युवा लागेका छन्।

यहाँ पानी उड्ने उडाइको छहरा, आन्तरिक पर्यटकहरूले खचाखच हुने कोप्रे भरना, एक घण्टा २६ वर्ष पुरानो ऐतिहासिक घुमाउने चौतारी, तीन रोपनी क्षेत्रफलको विशाल चट्टानमाथि निर्माण गरिएको आकर्षक दुर्गा भगवतीको मन्दिर, शिवाल, गुफा लगायतका पर्यटकीय स्थल रहेका सचिव सचिन कार्कीले जानकारी दिनुभयो। प्रचारप्रसार, मर्मतसम्भार र संरक्षणको अभावमा 'बती मुनिको अँध्यारो' जस्तै बनेका यहाँका पर्यटकीय सम्पदाको प्रचारप्रसार गर्न सके आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटक प्रवृद्धनमा टेवा पुग्ने क्लबका अध्यक्ष सुनिल थापाले बताउनुभयो। "पुछारमा नागबेली पर्दै म्याग्दी खोला कलकल गरी बगिरहेको छ, सिरानमा विशाल चट्टाने

पहरो र पहरोमा दुई खण्ड हुँदै बगेको उडाइको छहरा, आप्रे छहरा र कोप्रे भरना छन्", उहाँले भन्नुभयो, "बीचको समथर भागमा मिलेको बस्तीसहितको बगरफाँटमा देखिने गाउँ र उर्वर फाँटको हरियालीले यहाँ आउने पर्यटकहरू मक्खे पर्ने गर्दछन्।" बगरफाँट गाउँ पर्यापर्यटनको दृष्टिकोणले समेत महत्वपूर्ण रहेको अध्यक्ष थापाको भनाइ थियो। यहाँ गरिएको केरा र तरकारी खेतीले गाउँको सौन्दर्य अझै बढाएको उहाँले बताउनुभयो।

बाहिरबाट यहाँ आएका मानिसको मुखबाट 'आहा बगरफाँट' भन्ने शब्द निस्कने गरेको स्थानीय मीनबहादुर कार्कीले बताउनुभयो। बगरफाँट गाउँ घुम्न र यहाँका पर्यटकीय स्थलहरूमा रमाउन टाढाटाढाका मानिसहरू आउन थालेका उहाँले बताउनुभयो।

स्थानीय समावसेवी नारायण कार्कीको अगुवाइमा बगरफाँटको पलाँसे क्षेत्रमाथि रहेको चट्टानको शुकुकोमा दुर्गा भगवतीको मन्दिर निर्माण गरिएको क्लबका पूर्वअध्यक्ष एवं सल्लाहकार इन्द्रबहादुर जिस्सीले जानकारी दिए। यहाँ मन्दिरसम्म पुग्नेका लागि बनाइएका आकर्षक सिँढी, पक्की बाटो र मन्दिरको तल्लो भागमा अलगअलग थान बनाई राखिएका विभिन्न देवीदेवताका मूर्तिले गाउँको सौन्दर्यलाई बढाउनेका साथै धार्मिक पर्यटकीय स्थलका रूपमा परिचित हुँदै गएको उहाँको भनाइ थियो। सचिव कार्कीका अनुसार यहाँको पर्यटन विकासका लागि युवाले दोस्रो चरणअन्तर्गत आकर्षक बगैँचा र पिक्निक स्पोट (वनभोज स्थल) निर्माणका लागि तयारी सुरु गरेका छन्।

"यसका लागि आवश्यक बजेट नगरपालिकाबाट प्राप्त भएमा निर्माण कार्य निकै सहज हुने थियो", उहाँले भन्नुभयो, "बजेट पाएनौं भने पनि काम रोक्दैनौं, देश

वडाध्यक्ष कार्कीले बगरफाँट खेलाडीहरूको गाउँ भएको बताउँदै यहाँका युवाले जिल्ला र प्रदेशस्तरका विभिन्न खेलकुद प्रतियोगितामा सम्मानित हुँदै आएका बताउनुभयो। उहाँका अनुसार गत माघमा पोखरामा भएको फुटसल प्रतियोगितामा क्लबका युवाले प्रथम र द्वितीय स्थान प्राप्त गरेका थिए। यहाँका युवा सङ्गठित भई खेलकुद, पर्यटन विकासका साथै अन्य सामाजिक र जनचेतनामूलक काममा लागेका छन्। कोरोनाको समयमा क्लबका युवाले घरघरमा पुगेर औषधि, मास्क, स्यानिटाइजर लगायत सामग्री वितरण गर्ने, बिरामीलाई अस्पतालसम्म पुऱ्याउने लगायत काम गर्दै आएका स्थानीयले बताएका छन्।

पोर्चुगलमा दुई नेपाली युवाको निधन

रासस

काठमाडौं, २ भदौ

युरोपेली मुलुक पोर्चुगलमा दुई दिनमा दुई नेपाली युवाको निधन भएको छ। एक युवाले चार तलामाथिबाट हामफालेर आत्महत्या गरेका छन् भने अर्को नेपाली युवाको राति सुतेकै अवस्थामा निधन भएको छ।

राजधानी लिस्बनस्थित

सेतेरियोस बस्टे आएका भापाको गौरवह नगरपालिका-३ का ३१ वर्षीय अजय थापाले बिहीबार साँझ चार तलामाथि धक्को भ्यालबाट हामफालेर आत्महत्या गरेको गैरआवासीय नेपाली सङ्घ पोर्चुगलका अध्यक्ष उमेश खड्काले राससलाई जानकारी दिनुभयो। थापाले के कारणले हामफालेर आत्महत्या गरेका हुन् भन्ने विषय भने खुलिन्नसकेको

अध्यक्ष खड्काले बताउनुभयो। वैदेशिक रोजगारीका सिलसिलामा छ वर्षअघि पोर्चुगल आएका थापा पछिल्लो समय घरको भ्यालबाट हामफालेर आत्महत्या गरेका पाउँ आएका थिए। परिवारसहित पोर्चुगल बस्दै आएका थापाको शव परीक्षणका लागि लिस्बनस्थित एक अस्पतालको शवगृहमा राखिएको उहाँले बताउनुभयो।

आराम छोडेर आरनमा रमाउँदै सुशील

रासस

बागलुङ, २ भदौ

जवानी पलटनमा बित्यो । उमेरले डाँडा काट्ने थाल्यो तर केही गर्छु भन्ने हुटुटुले छोडेको छैन । निधारमा पसिना बगेकै छ । शरीरका कपडा धुलै-मैलै छन् । हातमा हथौडा र फलाम तथा तामाका भाँडा चलेकै छन् । काठेखोला गाउँपालिका वडा नं ५, बिहुँको राहले गाउँको सानो भुपडीमा तामाका भाँडा बनाउँदै गर्दा भेटिनुभयो सुशील सुनार । पढीकारसँग केहीबेर गफिनुभएका उहाँ उमेरले छ दशक नजिक हुनुहुन्छ । केही बेरको संवादमा सुशील पटक-पटक फल्यासब्याकमा पुनुभयो र खोतलनुभयो केही किस्साहरू । अभावले भेलिएको बालापन । अवसरले धेरिएको यौवनसँगै चुनौतीको सामना गर्न तयार बुढ्यौलीको अनुभव उहाँसँग छ ।

गाउँमा उहाँ एकला मेहनती भने हुनुहुन्छ । गाउँभरि कालीगढ छन् । धेरैले तामा र फलामका भाँडा बनाउँछन् तर, गाउँकै अरु मेहनती कालीगढभन्दा उहाँ केही विषयले फरक हुनुहुन्छ । सुशील सानै छँदा उहाँका पिता पुर्खले तामा र फलामका भाँडा बनाउँथे । बालिघरे प्रचलन रहेकै बेला विष्टका घरका भाँडा बनाउने बेला हजुरबुबा र बुबाहरूबाट सुशीलले सीप

सिकनुभयो । पन्ध्र वर्षको उमेरमा सिकेको सीपले जीवन चलाउन त्यो बेला कठिन थियो । साथीसङ्गी र परिस्थितिले उहाँलाई भारतीय सेनामा पुर्‍यायो । सुशील सानै उमेरमा भारतीय सेनामा भर्ती हुनुभयो । २१ वर्ष भारतीय सेनाको जागिरबाट अवकाश हुँदा उहाँ युवा उमेरकै हुनुहुन्थ्यो । सन् २००० मा आरमोर पलटनमा हवलदार रहनुभएको सुशील अवकाश भएर घर फर्किनुभयो । एकाइस वर्ष दुःख गर्दा आर्जेको धन सुशीलले बालबच्चाकै हेरचाह र घर खर्चमा सकियो ।

“मलाई गर्मी मन पर्दैन, बरु गाउँमै जग्गा जोडै बाहिर गइन्”, उहाँले भन्नुभयो, “बरु हथौडाकै साहरा लिउं भन्ने लागेको थियो, तै पनि एक पटक विदेश जाउँ भनेर घर छोडियो ।” बीचको छ वर्ष बाउबाजेका पाला सिकेको सीप उहाँले काममा लगाउनुभयो । गाउँमै बसेर तामा र फलामका भाँडा बनाउनुभयो । सन् २००६ मा उहाँ मलेसिया लामुभयो । मलेसियाको क्वालालम्पुर सहरमा आठ वर्ष बिताउनुभयो । “मासिक रु ८० हजार कमाउँथे, आठ वर्ष बसेपछि पुण्योजस्तो लागेर घर फर्के”, सुनारले सुनाउनुभयो, “सेक्युरिटी गार्डको जागिर सजिलै थियो ।” १५ वर्षको उमेरबाट सुरु भएको उहाँको मेहनतको यात्रा देश विदेश

घुम्यो । मलेसियाबाट सन् २०१३ मा नफकिने गरी घर फर्कनुभएका सुनार त्यसयता निरन्तर हथौडाको साथ लिइरहनुभएको छ । बिहानबेलुका घरको काम गर्नुहुन्छ । गोटभरि भैसी छन् । दिउँसो गाउँकै सामुदायिक भवन नजिकै रहेको भुपडीमा तामा र फलामसँग कुस्ती खेल्नुहुन्छ । “महिनामा ८०/९० हजार त पेन्सन नै आउँछ, तर छोराहरूको भविष्यका लागि र आफ्नो सिपको सदुपयोगका लागि मेहनत गरिरहेको छु”, सुनार भन्नुहुन्छ, “खान नपुरो होइन, जीवन क्रियाशील राख्न र व्यवस्थित बनाउनका लागि मेहनत गर्छु ।” अक्सर मानिस पेन्सन पाएपछि सुखको जीवन खोजी गर्छन् । बसेर आराम गर्छन् तर, सुनारलाई सुविधा, आरामको पटककै चाहना छैन । “आफूले दुःख पाइयो, छोराहरूले भोम नपुरो भनेर म मेहनत गर्छु”, उहाँले भन्नुभयो, “आरनमा बसेर मेहनत गर्दा मलाई आनन्द लाग्छ ।” तामाका गाग्रो, ताउलालगयतका भाँडा बनाउने सीप उहाँसँग छ । बच्चो, कोदाली, हँसियामा धार लगाउन उहाँ सीपालु हुनुहुन्छ । “यहाँ अरुले रु तीन हजार पाँच सय किलोदेखि पाँच हजारसम्म प्रतिक्लो तामा विक्री गर्छन्, मेरो एउटै रेट छ, तामाका भाँडाको मूल्य प्रतिक्लो रु तीन हजार”,

सुशील भन्नुहुन्छ, “भाँडा बनाई नसक्दै घरबाटै विक्री हुन्छन् ।” उहाँले आफूले काम गर्दा गाउँलेले सुविधा पाएको र आफूलाई पनि आर्थिक आम्दानीसहित व्यस्त हुने बहाना मिलेको सुनाउनुभयो । काम निरन्तर गर्न पाउंदाको महिनामा उहाँले रु ७० देखि ८० हजार कमाउनुहुन्छ । “रु ४०/५० हजार त नचलेको महिना पनि कमाइ हुन्छ”, सुनारले सुनाउनुभयो । बागलुङ बजारमा रु एक हजार चार सय किलोमा पाइने तामालाई भाँडाको आकारमा ढालेपछि रु तीन हजार प्रतिक्लो लिन र दिन कोही पनि नहिँचकाउने उहाँले बताउनुभयो । सुनारका जेठा छोरा विदेशमा हुनुहुन्छ । माइला छोराको काठमाडौंमा व्यवसाय छ । साइँला छोरा इन्जिनियरिङ पढ्दैछन् भने कान्छा छोरा डाक्टर पढ्दै छन् । “छोराहरूको पढाइ खर्च भाँडा बनाएर पुर्‍याइरहेको छ, घर खर्च, आफ्नो खर्च पनि गज्जब चल्छ”, सुनार भन्नुहुन्छ, “मेहनत गरेपछि गाउँमै कामाउन सकिन्छ ।” गाउँघरमा सामाजिक काम, मेला पर्व उहाँले छुटाउँदैनन् । गोटमा रहेका तीन भैसी र दुई पाडापाडीको स्याहारसुसारमा पनि उहाँले जीवनसाथीलाई सघाउनुहुन्छ । सुशील बिहुँका एक कालीगढ मात्रै हुनुहुन्छ, परिश्रमिकका उदाहरण हुनुहुन्छ ।

विन्ध्यवासिनी माध्यमिक विद्यालयमा विद्यार्थीलाई सम्मान

पोखरापत्र संवाददाता

पोखरा, २ भदौ

पोखरा महानगरपालिका वडा नं १६ बाटुलेचौरमा रहेको विन्ध्यवासिनी माध्यमिक विद्यालयले कक्षा १२ उतिर्ण विद्यार्थीलाई बधाई सहित सम्मान गरेको छ ।

विद्यालयमा शनिबार आयोजित एक कार्यक्रमकाबीच राष्ट्रिय परिषदा बोर्डले हालै सार्वजनिक गरेको कक्षा १२ को नतिजामा सफल भएका १ सय ६ जना विद्यार्थीलाई सम्मान गरेको हो । कार्यक्रममा विद्यालय व्यवस्थापन समितिका जेष्ठ सदस्य गुरुदत्त भट्टराई, प्रधानाध्यापक कृष्णप्रसाद आचार्य, विद्यालयका सल्लाहकार वेनी बहादुर बस्नेत, विद्यालय व्यवस्थापन समितिका पुर्व अध्यक्ष इन्द्र बहादुर बानिया, पूर्व अध्यक्ष नरनाथ भट्टराई, गोविन्द वहादुर वस्नेत, शिक्षक अभिभावक संघका अध्यक्ष भिमप्रसाद पौडेल, अन्नेजी विभागका प्रमुख खिमलाल अधिकारी सहायक प्रधानाध्यापक रामबहादुर बानियाँ, विद्यालय व्यवस्थापन

समितिका सदस्य विमला भट्टराई लगायतकाले बधाई ज्ञापन गर्दै सम्मान गरेका थिए ।

विद्यालय व्यवस्थापन समितिका जेष्ठ सदस्य गुरुदत्त भट्टराईको अध्यक्षतामा भएको कार्यक्रममा प्रधानाध्यापक कृष्णप्रसाद आचार्यले सबै पक्षको सहकार्य र मेहनतका कारण विद्यालयले उत्कृष्ट नतिजा ल्याउन सफल भएको बताउनुभयो । उहाँले विद्यालयको शैक्षिक तथा भौतिक अवस्थाको बारेमा समेत जानकारी गराउनुभयो । कार्यक्रममा विद्यालयका सल्लाहकार वेनी बहादुर बस्नेत, पूर्व अध्यक्ष इन्द्र बहादुर बानिया, दश जोड दुईका संयोजक माधवराज अधिकारी,

विज्ञान तथा प्रविधि विभागका डिन सुमन बस्नेत, विद्यार्थी एलिस अधिकारी लगायतले विद्यालयको शैक्षिक विकासमा कक्षा १२ को नतिजाले थप ईडा थपेको बताएका छन् ।

सोही अवसरमा बिएस्सी नर्सिङ तर्फ छात्रवृत्तिमा नाम निकाल्न सफल विद्यार्थी मनिका परियारलाई नगद २५ हजार सहित सम्मान गरिएको छ । सोही अवसरमा बिएस्सी नर्सिङ तर्फ छात्रवृत्तिमा नाम निकाल्न सफल विद्यार्थी मनिका परियारलाई नगद २५ हजार सहित सम्मान गरिएको छ । सोही अवसरमा बिएस्सी नर्सिङ तर्फ छात्रवृत्तिमा नाम निकाल्न सफल विद्यार्थी मनिका परियारलाई नगद २५ हजार सहित सम्मान गरिएको छ । सोही अवसरमा बिएस्सी नर्सिङ तर्फ छात्रवृत्तिमा नाम निकाल्न सफल विद्यार्थी मनिका परियारलाई नगद २५ हजार सहित सम्मान गरिएको छ । सोही अवसरमा बिएस्सी नर्सिङ तर्फ छात्रवृत्तिमा नाम निकाल्न सफल विद्यार्थी मनिका परियारलाई नगद २५ हजार सहित सम्मान गरिएको छ ।

बैँसीसहर-चामे सडक पुनःसञ्चालन

पोखरापत्र संवाददाता

लमजुङ, २ भदौ

पहिरोका कारण अवरुद्ध मनाङ र लमजुङ जोड्ने सडक पुनःसञ्चालनमा आएको छ । मनाङको नासोँ गाउँपालिका-१ तालडाँडामा पहिरो हटाएसँगै उक्त सडक पुनः सञ्चालनमा आएको हो ।

डुम्रे बैँसीसहर चामे सडक योजना कार्यालयका सूचना अधिकारी एवं इन्जिनियर पुरुषोत्तम अधिकारीले भन्नुभयो,

“केही दिनअघिको वर्षाका कारण जमिन गलेर पहिरो आएको थियो । ढुङ्गामाटो हटाएर सडक पुनःसञ्चालनमा ल्याएका छौं ।” सञ्चालनमा आए पनि उक्त सडकखण्डमा यात्रा जोमिखपूर्ण बन्दै गएको छ । जीर्ण सडकमा दैनिकजसो ठाउँठाउँमा पहिरो जाने क्रम रोकिएको छैन ।

कार्यालयका इन्जिनियर सुमन अधिकारीका अनुसार मनाङलाई सडक सञ्चालित जोड्न २०५१ सालमा सडक

डिभिजन कार्यालय दमौली, तनहुँले सडक निर्माण थालेको थियो । बीचमा निर्माणको काम रोकिएको थियो । विसं २०५७ देखि सेनाले सडक निर्माणको जिम्मा पाएको थियो । सेनाको कार्यगणले २०६९ सालमा सडक निर्माण सम्पन्न गरेसँगै सडक डिभिजन कार्यालय दमौलीलाई हस्तान्तरण गरिएको हो । भण्डै ६५ किमी दूरी रहेको उक्त सडकमध्ये ३५ किमी लमजुङतर्फ र ३० किमी मनाङतर्फ पर्दछ ।

पढाइसँगै नौमती बाजा बजाउन सिकाइँदै

पूर्ण विके

तनहुँ, २ भदौ

व्यास नगरपालिका-१० स्थित शिव माध्यमिक विद्यालयका केही शिक्षक र विद्यार्थी हिजोआज नियमित कक्षा तिनका अलावा विद्यालयमा बाजा बजाउँदै नाचगान गरिरहेका भेटिन्छन् । विद्यार्थीलाई जीवनोपयोगी शिक्षा दिन विद्यालयले नौमती बाजा बजाउने तालिम दिएपछि अहिले विद्यालयका छ विद्यार्थी, सोही सङ्ख्यामा शिक्षक र तीन अभिभावक गरी १६ जना नियमित नौमती बाजा बजाउने अभ्यासमा व्यस्त हुने गरेका छन् । गत साउन १८ गतेदेखि बागलुङका नौमती बाजा प्रशिक्षक प्रकाश थापाले दमाहा, सहनाई, नरसिंहा, ढोलक, भ्र्याली, ट् याम्को बजाउने तालिम दिएपछि सहभागी बजाउन सक्ने भएका हुन् । तालिम पहिलो चरणमा एक महिनासम्म सिकाइने विद्यालयले जनाएको छ ।

“यति छिट्टै बजाउन सकिएला भन्ने लागेको थिएन”, तालिमको दौरान ट्याम्को बजाउँदै गर्नुभएका कक्षा १० का विद्यार्थी आश्रुत लामिछानेले भन्नुभयो, “सुन्दा आनन्द लाग्ने धुन निकाल्न बढी नै मेहनत चाहिने

रहेछ ।” नौमती बाजा बजाउने तालिममा लामिछानेसहित कक्षा ७ का साहिल नेपाली, सफल विक, कक्षा ८ का पुन थापा, सुमन नेपाली र निम दोर्जे शेर्पा, शिक्षकहरू नेत्रबहादुर दै, सञ्जीता दै, शान्तिकुमारी दै, रमा दै, अस्मिता आले, भरतबहादुर श्रेष्ठ र गोपाल थापा, अभिभावकहरूमा नेत्रप्रसाद पौडेल, दुर्गा सापकोटा र विद्यालय व्यवस्थापन समिति अध्यक्ष विकास रिजाल रहनुभएको छ । आफूले तालिममा सहभागी विद्यार्थी, शिक्षक र अभिभावकलाई नौमती बाजाको ताल र चरणका बारेमा जानकारी गराएको प्रशिक्षक थापाले बताउनुभयो । सहभागीले सबै बाजा बजाउन १० दिनमै सिके पनि सहनाइ र नरसिंहा बजाउन भने करिब तीन महिनाको समय लाग्ने प्रशिक्षक थापाको भनाइ छ । “तालिममा सहभागीहरूले निकै अभिरुचिका साथ बाजा बजाउन सिकनुभएको छ”, प्रशिक्षक थापाले भन्नुभयो, “सहनाइ र नरसिंहा बाजा बजाउन भने अझै समय लाग्छ ।” यसअघि आफूले विभिन्न समुदायलाई नौमती बाजा बजाउने तालिम दिए पनि विद्यालय स्तरका बालबालिका,

शिक्षक र अभिभावकलाई तालिम दिएको यो दोस्रो भएको प्रशिक्षक थापाले बताउनुभयो । विद्यालयस्तरकै बालबालिकालाई यसरी नौमती बाजा बजाउन सिकाउनुले संस्कृतिको संरक्षणमा टेवा पुगे आफूले ठानेको उहाँले बताउनुभयो ।

नियमित कक्षालाई असर नपर्ने गरी अतिरिक्त कक्षाका रूपमा आफूहरूले विद्यार्थी, शिक्षक र केही अभिभावकलाई नौमती बाजा बजाउने तालिम प्रदान गरेको विद्यालयका प्रधानाध्यापक चन्द्रमणि कोइरालाले जानकारी दिनुभयो ।

लोप हुँदै गएको बाजालाई विद्यालय तहबाटै संरक्षण गर्नुपर्ने ठानेर आफूहरूले एक महिने तालिम दिएको उहाँको भनाइ छ । तालिममा सहभागीले बाजा बजाउन सिकेर नौमती बाजाउन इच्छुक अन्य विद्यार्थीलाई समेत सिकाउँदै लैजाने योजना विद्यालयको रहेको प्रधानाध्यापक कोइरालाले बताउनुभयो ।

नौमती बाजाका अलावा विद्यालयले नृत्य शिक्षकसमेत राखेर विद्यार्थीलाई नृत्य प्रशिक्षण दिँदै आएको जनाएको छ । नौमती बाजाउने तालिमका लागि करिब रु एक लाख खर्च हुने विद्यालयले जनाएको छ । “नौमती बाजा लोप हुँदै गएको छ, अब विद्यालय तहबाटै संरक्षण गर्नुपर्छ भनेर नै हामीले तालिम प्रदान गरेका हौं”, उहाँले भन्नुभयो, “यो तालिम दिएपछि सबैतिरबाट अहिले सकारात्मक प्रतिक्रियाले भन्ने होसला मिलेको छ ।” तालिममा सिकेका सीपलाई व्यवहारमा लागू गर्न आफूहरूले तिहारमा खेल्ने देउसीभैलो, विभिन्न सांस्कृतिक पर्व र विद्यालयका अतिरिक्त क्रियाकलापमा विद्यार्थीबाट नौमती बाजाउने विद्यालय व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष रिजालले बताउनुभयो ।

“सिकेको सीपलाई त्यसै खेर जान दिइने छैन”, उहाँले भन्नुभयो, “नौमती बाजाको संरक्षणका लागि हाम्रा विद्यार्थी अग्रसर भएका छन् भन्ने सन्देश दिन आवश्यक छ ।” विद्यार्थी, शिक्षक र अभिभावकको संयुक्त बैठक बसी नौमती संरक्षण गर्न अग्रसर रहने प्रतिबद्धता गरी तालिम दिने निर्णय गरिएको विद्यालय व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष रिजालले जानकारी दिनुभयो । उक्त विद्यालयमा हाल दुई सय १२ विद्यार्थी र २१ शिक्षक कार्यरत छन् ।

तीन स्रष्टाका तीन कृति विमोचन

रासस

काठमाडौँ, २ भदौ

साहित्यकार मोतिशोभा श्रेष्ठ, प्राडा सृजना श्रेष्ठ र प्राडा सविना श्रेष्ठका तीन कृति विमोचन गरिएको छ ।

साहित्यकार मोतिशोभाको ‘चियाको चुस्की’ लघु कथासङ्ग्रह, साहित्यकार प्राडा सृजनाको ‘भोलि कोही नआउन्जेलसम्म’ कविता सङ्ग्रह र प्राडा सविनाको ‘एउटा जीवन छोभेर हेर्दा’ जीवन सङ्ग्रह पूर्वप्रधानमन्त्री लोकेन्द्रबहादुर चन्दले शनिबार विमोचन गर्नुभएको

हो । कार्यक्रममा पूर्वप्रधानमन्त्री एवम् साहित्यकार चन्दले तीन कृतिले नेपाली साहित्यजगतमा नयाँ आयाम थपिएको बताउनुभयो । उहाँले कथासङ्ग्रह, कवितासङ्ग्रह र जीवनसङ्ग्रह पठनीय रहेको उल्लेख गर्नुभयो । “कथाकारको विशेषता भनेको सानो कुरालाई बढाएर लेख्ने हो”, उहाँले भन्नुभयो ।

तीनवटै कृति गहिराइमा पुगेर लेखिएको उहाँको भनाइ थियो । पूर्वअर्थमन्त्री एवम् साहित्यकार शङ्करप्रसाद कोइरालाले प्राडा सविनाद्वारा लिखित पूर्वसचिव एवम् निर्वाचन आयोगका पूर्वआयुक्त विश्वमान श्रेष्ठका बारेमा लेखिएको ‘एउटा जीवन छोभेर हेर्दा’ जीवन सङ्ग्रहबारे बोल्दै विश्वमान सरकारको कुशल प्रशासक भएको बताउनुभयो । “विश्वमानलाई बुझ्न चाहने नयाँ पुस्ताका लागि पुस्तकले सहयोग पुग्नेछ”, उहाँले भन्नुभयो ।

वरिष्ठ गीतकार कालीप्रसाद रिजालले प्राडा सृजनाद्वारा लिखित ‘भोलि कोही नआउन्जेलसम्म’ कविता सङ्ग्रहबारे बोल्दै मेडिकल क्षेत्रमा कार्यरत व्यक्तिसाहित्यमा कलम चलाएर कवितासङ्ग्रह प्रकाशित गर्नु महत्वपूर्ण कुरा भएको बताउनुभयो । उहाँले निरन्तर कृति प्रकाशित गर्नसमेत सफलताको शुभकामना व्यक्त गर्नुभयो । साहित्यकार धुत्र मधुकर्मिले साहित्यकार मोतिशोभाको कृति ‘चियाको चुस्की’ लघु कथा सङ्ग्रहबारे बोल्दै पुस्तकले नारी मनोविज्ञान, बाल मनोविज्ञान र समाजमा भोगिएका भोगाइलाई समेटेको बताउनुभयो ।

आयो टप टिप्यो लम्यो मिति पुग्यो, टारेर टर्दैन त्यो ।
इन्द्रे विन्ति गरुन् भुकेर पदमा, त्यो विन्ति मान्दैन त्यो ॥

हार्दिक समवेदना

जन्म:
२००८/०५/२६ गते

स्वर्गारोहण:
२०८०/०८/२८ गते

स्व. काशी प्रसाद भण्डारी

यस रोटरी क्लब अफ पोखरा लेकसाईडका सदस्य किशन भण्डारी एवं शुभचिन्तक कृष्ण भण्डारी, किरण भण्डारी र रिता भण्डारी कोइरालाका पुजनीय पिता **काशी प्रसाद भण्डारी** को ७९ वर्षको उमेरमा भएको असामयिक निधनले हामी अत्यन्तै मर्माहत र स्तब्ध भएका छौं । उहाँको स्वर्गारोहण भएको आज ७ औं दिनको पुण्य तिथिमा दिवंगत आत्माको चिरशान्तिको कामना गर्दै हार्दिक श्रद्धाञ्जली व्यक्त गर्दछौं । साथै यस दुःखद घडीमा शोकसन्तप्त परिवारजनप्रति धैर्य धारण गर्ने शक्ति ईश्वरले प्रदान गरून् भनि हार्दिक समवेदना प्रकट गर्दछौं ।

शोभाकान्त सिग्देल
अध्यक्ष तथा
रोटरी क्लब अफ पोखरा लेकसाईड परिवार